

Republika Hrvatska
Općinski sud u Zadru
Stalna služba u Benkovcu
Benkovac, Stjepana Radića 10

Poslovni broj: P-85/2019-68

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zadru, Stalna služba u Benkovcu, po sutkinji Božani Mihalj, u pravnoj stvari tužiteljice Draženke Birkić, OIB: 43924749311, Topusko, Novo naselje 6b, zastupane po punomoćnicima Ivanu Šalini i Boži Vrkiću, odvjetnicima iz Zadra, protiv tuženika: ad.1. Nikole Birkića, OIB: 30333966959, Sikovo, Sikovo 41, zastupanog po punomoćnici Juliji Strmota, odvjetnici iz Biograda na Moru i ad. 2. Živke Tepša, OIB: 89776063776, Rašević, Rašević 50, radi raskida ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, podredno radi ništetnosti, nakon održane javne glavne rasprave 28. kolovoza 2026. u prisutnosti tužiteljice osobno sa zamjenicom punomoćnika, punomoćnice tuženika ad. 1. i tuženice ad. 2. osobno, na ročištu za objavu 25. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Raskida se Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljen između ostaviteljice Boje Birkić, kao primatelja uzdržavanja i Nikole Birkića, kao davatelja uzdržavanja, dana 29.kolovoza 2017.godine, a koji ugovor je potvrđen od strane Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Biogradu na Moru pod posl.br.R2-1938/2017, Ov-6/2017 dana 21.rujna 2017.godine.

II. Nalaže se tuženiku ad. 1. Nikoli Birkiću, OIB: 30333966959, Sikovo, Sikovo 41, naknaditi tužiteljici Draženki Birkić, OIB: 43924749311, Topusko, Novo naselje 6b prouzročeni parnični trošak u iznosu od 8.403,52 eura, sa zakonskom zateznom kamatom na taj iznos počevši od donošenja prvostupanjske presude pa do isplate u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe, dok se zahtjev za više traženo od dosuđenog odbija kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je pred Općinskim sudom u Zadru, Stalnom službom u Biogradu na Moru, u spisu pod posl.br.O-1149/2018 u tijeku ostavinski postupak iza smrti pok. Boje Birkić rod.Erlić pok.Bože. U naprijed navedenom postupku dana 29. studenog 2018. godine doneseno je rješenje o prekidu postupka te je zakonska nasljednica, ovdašnja tužiteljica, upućena u parnicu protiv zakonskih nasljednika Nikole Birkića i Živke Tepša radi raskida Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju sklopljenog između ostaviteljice Boje Birkić, kao primateljice uzdržavanja

i njenog sina Nikole Birkića, kao davatelja uzdržavanja, dana 29. kolovoza 2017.godine, a koji ugovor je potvrđen od strane Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Biogradu na Moru pod posl.br. R2-1938/2017, Ov-6/2017 dana 21.rujna 2017. godine. Citiranim Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju tuženik ad.1, kao davatelj uzdržavanja, preuzeo je obvezu, a kako je to i vidljivo iz članka 3 citiranog ugovora, osigurati primateljici uzdržavanja potpunu prehranu, svu potrebnu njegu, održavati čistoću stambenog prostora, podmirivati troškove električne energije, grijanja, plina i sve tekuće režijske troškove, u slučaju bolesti osigurati joj liječenje i snositi medicinske troškove, te poslije smrti primateljice uzdržavanja dolično je sahraniti. Nadalje, istim ugovorom, u slučaju pogoršanja zdravstvenog stanja primateljice uzdržavanja, davatelj uzdržavanja se obvezao o svom trošku osigurati potrebni smještaj primateljici uzdržavanja u ustanovi koja se stručno brine o starim i nemoćnim osobama (dom za umirovljenike i slične ustanove). Tuženik, ad.1, nažalost, naprijed navedeno nije ispunio na bilo koji način pa čak ni u najmanjem dijelu. Umjesto njega, a što je i vidljivo iz dokumentacije koja se dostavlja u prilogu, brigu i skrb o pok. Boji vodila je tužiteljica koja je, nažalost, nemali broj puta pok. Boju, po dolasku u Sikovo, zatekla u neadekvatnim uvjetima. Nadalje, tužiteljica je pok. Boji plaćala smještaj u Domu za starije i nemoćne te sudjelovala u troškovima pogreba pok. Boje iako je to, temeljem citiranog ugovora, bila obveza tuženika ad.1..Tuženik ad.1 je, ukratko, zanemarivao svoje obveze naspram pok. Boje zbog čega su stečeni razlozi za raskid citiranog ugovora. U svakom slučaju, podredno, tužiteljica izražava sumnju i da bi potpis na citiranom ugovoru bio potpis pok. Boje Birkić koja činjenica, svakako, citirani ugovor čini ništetnim. Tužiteljica navodi da je prisiljena ustati ovom tužbom to istu podnosi pa predlaže sudu tužbu dostaviti tuženima na odgovor te potom, ovisno o ponašanju tuženika, pa makar i zbog ogluhe, donijeti presudu kojom će prihvatiti tužbeni zahtjev tužiteljice.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ad. 1. Nikola Birkić u cijelosti se protivio tužbi i postavljenim tužbenim zahtjevima kao neosnovanim. Tužiteljica u tužbi tvrdi kako tuženik ad/1 nije ispunio obveze preuzete Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju, već da je isto činila ona. Tuženik ad/1 u cijelosti osporava navedene tvrdnje. Tuženik ad/1 je tijekom zajedničkog života sa svojom pok. majkom osiguravao potpunu prehranu, podmirivao režijske i ostale tekuće troškove, održavao zajedničko kućanstvo čistim, majku vozio na medicinske preglede, podizao propisanu terapiju i pružao joj svu potrebnu brigu i skrb. U prilog navedenom dostavlja preslike potvrda o uplati, dok neposredna saznanja imaju i predloženi svjedoci koji su dolazili u zajedničko kućanstvo. Navode tužiteljice da tuženik ad/1 nije brinuo o zdravstvenom stanju svoje pok. majke isti izričito poriče. Da ju je vozio na redovite zdravstvene preglede najmanje dva puta mjesečno može potvrditi doktorica opće medicine Vera Hamš, a navedeno proizlazi i iz liječničkih nalaza priloženih uz tužbu, iz kojih je vidljivo da je pok. majka dolazila na preglede u pratnji svog sina, tuženika ad/1. Pok. majka bila je sposobna sama primjenjivati propisanu terapiju inzulinom sve dok nije smještena u Dom za starije i nemoćne „Kaštelanac“. U domu je provela dva mjeseca, temeljem Ugovora o pružanju usluga u domu i naknadi za smještaj sklopljenog 26. ožujka 2018. godine. Tuženik ad/1 ju je u tom razdoblju redovito posjećivao te snosio trošak smještaja u skladu s dogovorom s tužiteljicom i tuženicom ad/2. Suprotno navodima tužiteljice, ista je svoju majku posjećivala na dan ili dva svakih nekoliko mjeseci, odnosno jedan do dva tjedna tijekom ljeta, dok je tuženik ad/1 živio s majkom u istom kućanstvu i dugi niz godina skrbio za nju, i prije sklapanja predmetnog Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Stoga njezini posjeti ne znače da je preuzela potpunu skrb i brigu o majci.

Potvrde o uplati koje tužiteljica prilaže većinom glase na tuženika ad/1, koji je podmirivao tekuće režijske troškove. U odnosu na potvrde o kupljenim medicinskim proizvodima, poput brufena, rašpice za nokte i normabela, nema dokaza da su isti kupljeni za potrebe pok. majke, niti da su predstavljali obveznu propisanu terapiju. Čak i da ih je tužiteljica kupila i platila vlastitim novcem za potrebe majke, to nije dokaz da tuženik ad/1 nije ispunjavao svoje obveze. Posebno se naglašava da pok. majka, niti prije niti nakon sklapanja Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, nikada nije zatražila raskid ugovora niti iskazala nezadovoljstvo brigom i skrbi koju joj je pružao tuženik ad/1. Štoviše, upravo je pok. majka inzistirala na sklapanju predmetnog ugovora, budući da joj je tuženik ad/1 i do tada pružao svu potrebnu brigu i skrb. Irelevantni su za konkretan spor navodi i isprave tužiteljice o navodnom nasilju tuženika ad/1 prema njoj, budući da tužiteljica nije ugovorna strana, a njihov međusobni odnos nije u vezi s ispunjenjem obveza iz predmetnog Ugovora. Tuženik ad/1 je sa svojom majkom bio u dobrim odnosima te je tijekom zajedničkog života adekvatno o njoj brinuo. Kada je zbog poslovnih ili osobnih razloga bio spriječen osobno obaviti određene obveze, primjerice platiti režijske troškove, potreban iznos dao bi mlađoj sestri Živki Tepša da ih ona uplati, što svakako nije razlog za raskid ugovora. U pogledu obveze doličnog sahranjivanja majke, tuženik ad/1 ističe da je, u skladu s običajima njegova kraja, prikupljan novac za pomoć obitelji, kojim je podmiren dio pogrebnih troškova, dok je pretežiti dio troškova snosio sam tuženik ad/1. U organizaciji pogreba sudjelovala je cijela obitelj, kako bi se iskazao pijetet prema pokojnoj i dolično je sahranilo, ostavljajući po strani obiteljske razmirice. U odnosu na tužbeni zahtjev radi utvrđenja ništetnosti ugovora, valja naglasiti da je predmetni ugovor potvrđen od strane Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Biogradu na Moru, nakon što je strankama pročitano i nakon što su upozorene na posljedice njegova sklapanja u smislu čl. 579. do 589. Zakona o obveznim odnosima. Identitet stranaka utvrđen je uvidom u osobne iskaznice, a stranke su ugovor vlastoručno potpisale. Stoga su navodi tužiteljice o sumnji u potpis pok. Boje na predmetnom ugovoru neosnovani i neutemeljeni. Slijedom navedenog, tuženi ad/1 predlaže odbiti tužbene zahtjeve tužiteljice kao neosnovane te obvezati tužiteljicu na naknadu parničnog troška tuženiku ad/1.

3. U svojoj izjavi tuženica ad. 2. Živka Tepša navela je se u potpunosti slaže s tužiteljicom da davatelj uzdržavanja Nikola Brkić nije izvršavao obaveze iz potpisanog Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Ne samo sada, nego cijeli njihov život tu su se ona i tužiteljica brinule za svoju majku. To se odnosilo na:

- čišćenje, pranje, odlaske k doktoru, kupovanje namirnica, odjeće, obuće lijekova
- skupa da su sve troje snosili troškove Doma za starije i nemoćne „Kaštelanac“
- sve troje da su snosili troškove sahrane.

4. U dokaznom je postupku sud pročitao rješenje Općinskog suda u Zadru poslovni broj: 65 O-1149/2018-8 od 29. studenog 2018. (l.s. 6-7), ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljen između Boje Birkić, kao primateljice uzdržavanja i Nikole Birkića, kao davatelja uzdržavanja, koji je potvrđen od Općinskog suda u Zadru, Stalne Službe u Biogradu na Moru poslovni broj: R2-1938/2017, Ov-6/2017 od 21. rujna 2017. (l.s. 8-9), liječnički nalaz Specijalne bolnice za ortopediju Biograd (l.s. 10), prijava ozljede/bolesti (l.s. 11), nalazi Opće bolnice Zadar, Centra za hitni prijem (l.s. 12-14), rješenje, Prekršajnog suda u Zadru poslovni broj Pp 20 J-890/17 (l.s. 15), račune (l.s. 16-17), presudu Prekršajnog suda u Zadru posl. br. Pp 20-J-890/17 (l.s. 18-19), kopija računa iz Lidla iz Velike Gorice (l.s. 20-21), izvod iz tekućeg računa Splitske banke d.d. za razdoblje od 01.05.2017. do 01.06.2017. (l.s. 22-23), liječničku dokumentaciju za

Boju Birkić (l.s. 24-31), popis troškova pogreba (l.s. 33), punomoć (l.s. 34), računi Lantana d.o.o. (l.s. 35-38), zahtjev za raskid ugovora o trajnom nalogu uz fiksni iznos radi prijenosa/plaćanja sa računa klijenta br. 242729 (l.s. 39), izvod iz tekućeg računa Splitske banke d.d. za razdoblje od 01.04.2018. do 15.08.2018. (l.s. 40-41), otpusnicu (l.s. 42), račun Opće bolnice Zadar (l.s. 43), spisak vijenaca i aranžmana (l.s. 44), plaćeni virmani (l.s. 45), zahtjev za neprovođenje obdukcije (l.s. 46), račun Lantana d.o.o. (l.s. 50), nalaz Odjela psihijatrijske ambulante (l.s. 55-56), ugovor o trajnom nalogu (l.s. 72-73), Ugovor o pružanju usluga u domu i naknadi za smještaj (l.s. 74-75), račune (l.s. 83-85), kopiju računa kupljene odjeće (l.s. 101), fotografije (l.s. 102), saslušao stranke (l.s. 108-113), pročitao karton pacijenta Ordinacije opće medicine dr. Vere Hamš (l.s. 116-166), obavijest Centra za socijalnu skrb Biograd na Moru od 16. listopada 2017. (l.s. 169), saslušao svjedoke Jadranku Rogić, Bojku Morović, Petru Tepša, Mladena Lokina, Veru Hamš i Dinu Lokina, pročitao psihijatrijsko vještačenje provedeno po Darku Laburi, dr.med. spec. psihijatrije, subspecijalistu forenzičke psihijatrije stalnom sudskom vještaku (l.s. 201-216), očitovanje stalnog sudskog vještaka Darka Laburu, dr. med. na prigovor (l.s. 252-253), saslušao stalnog sudskog vještaka Darka Laburu, dr. med. (l.s. 286-292), sudsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku neuropsihijatru, Ivanu Urliću iz Splita (l.s. 301-313).

5. Glavni tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Među strankama je nesporno:

- da su stranke zakonski nasljednici iza smrti Boje Birkić, rođene 27. travnja 1939., a umrle 3. lipnja 2018.
- da je tužiteljica kao zakonska nasljednica, kćer ostaviteljice upućena protiv zakonskih nasljednika, ovdje tuženika ad 1. Nikole Birkića, sina ostaviteljice i ad 2. Živke Tepša, kćeri ostaviteljice, na pokretanje parnice radi raskida Ugovora dosmrtnom uzdržavanju sklopljenog između ostaviteljice Boje Birkić, kao primateljice uzdržavanja i njezinog sina Nikole Birkića, kao davatelja uzdržavanja, dana 29. kolovoza 2017. godine, a koji ugovor je potvrđen od strane Općinskog suda u Zadru, Stalne službe u Biogradu na Moru pod poslovnim brojem R2-1938/2017, Ov-6/2017 od 21. rujna 2017.
- da je tuženik ad. 1. Nikola Birkić kao obveznik plaćanja za korisnika Boju Birkić sklopio s Obiteljskim domom „Kaštelanac“ – Domom za starije i nemoćne osobe Ugovor o pružanju usluga u domu i naknadi za smještaj i to dana 26. ožujka 2018., a da je prema navedenom Ugovoru cijena smještaja iznosila 4.500,00 kn.

7. Među strankama je sporno:

- je li tuženik ad. 1. Nikola Birkić, kao davatelj uzdržavanja izvršavao obveze preuzete Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju te podredno
- je li na Ugovoru o dosmrtnom uzdržavanju potpis pok. Boje Birkić, odnosno je li isti potpisala u svjesnom stanju.

8. Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju stranke su utvrdile i ugovorile da je primateljica uzdržavanja, Boja Birkić, izvanknjižna vlasnica nekretnina upisanih u k.o. Turanj, evidentiranih u posjedovnom listu br. 30, koje je stekla na temelju Rješenja o nasljeđivanju, poslovni broj O-23/05, donesenog u ostavinskom postupku iza smrti njezina pokojnog supruga Šime-Luke Birkića, za cijelo.

8.1. Nadalje, stranke su ugovorile da primateljica uzdržavanja sklapanjem i potpisivanjem navedenog Ugovora prepušta u vlasništvo predmetne nekretnine davatelju uzdržavanja, Birkić Nikoli, sinu primateljice uzdržavanja, za cijelo, dok se davatelj uzdržavanja obvezuje osobno ili putem druge osobe uzdržavati primateljicu uzdržavanja.

8.2. Obveza uzdržavanja obuhvaća osiguravanje potpune prehrane i potrebne njege, održavanje čistoće stambenog prostora, podmirivanje troškova električne energije, grijanja, plina i svih tekućih režijskih troškova, kao i osiguravanje liječenja u slučaju bolesti te podmirivanje troškova liječenja i drugih medicinskih troškova. Davatelj uzdržavanja obvezao se također nakon smrti primateljice uzdržavanja osigurati njezin dostojan ukop.

8.3. U slučaju pogoršanja zdravstvenog stanja primateljice uzdržavanja, davatelj uzdržavanja obvezao se o svom trošku osigurati joj odgovarajući smještaj u ustanovi koja se stručno skrbi o starim i nemoćnim osobama, odnosno u domu za starije osobe ili drugoj odgovarajućoj ustanovi.

8.4. Sud nije našao razloga za sumnju u valjanost predmetnog Ugovora, s obzirom na to da je isti sklopljen u propisanom obliku te potvrđen pred Općinskim sudom u Zadru, Stalnom službom u Biogradu na Moru, pod poslovnim brojem R2-1938/2017, Ov-6/2017, dana 21. rujna 2017.

8.5. Iz potvrde Ugovora proizlazi da je prilikom njegove ovjere sudac ugovornim stranama pročitao Ugovor te ih upozorio na pravne posljedice njegova sklapanja u smislu odredaba članka 579. do 589. Zakona o obveznim odnosima. Također je navedeno da su, u znak suglasnosti s njegovim sadržajem, ugovorne strane Ugovor vlastoručno potpisale.

9. S obzirom na činjenične navode iz tužbe, bilo je potrebno utvrditi je li tuženik ad. 1. Nikola Birkić ispunjavao preuzete ugovorne obveze iz Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. U tom smislu, relevantno je razdoblje od 21. rujna 2017., kada je potvrđen Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, do 3. lipnja 2018., kada je primateljica uzdržavanja preminula, odnosno razdoblje tijekom kojeg je tuženik bio dužan izvršavati ugovorom preuzete obveze uzdržavanja.

10. Tužiteljica Draženka Birkić iskazala je da je nakon srednje škole otišla na studij, a potom se udala u Topusko. Roditelje je obilazila dva do tri puta godišnje, nekad i češće, a nakon očeve smrti 2005. godine dolazila je svaki mjesec. Nakon očeve smrti ostajala bi koliko bi joj brat dozvolio, jer mu nije odgovaralo da ona bude i vidi kako žive. Nakon jednog do dva dana brat bi izazvao svađu pa bi otišla kod sestre u Rašević. Navodi da je pri jednom od dolazaka 2016. godine uočila da je majka slabije pokretna te osjetila miris mokraće, na što je upozorila sestru i rekla joj da obiđe majku. Ističe da je uvijek najavljivala svoj dolazak te smatra da joj je brat sve „izrežirao“ da bude dobro kada ona dođe, a da je nakon njezina odlaska bilo lošije. Navodi da bi majka dan i pol funkcionirala i hodala, a da je tek kasnije shvatila da je stanje nakon njezina odlaska bilo lošije. U svibnju 2017. godine, kada je imala seminar u Biogradu, došla je nenajavljeno i zatekla majku poluživu, pomokrenu, u kući koja je davala po mokraći i bila neuredna. Bilo je podne, a majka još nije ustala iz kreveta. Digla ju je i rekla joj što je donijela, a u hladnjaku nije imala gotovo ništa. Nakon drugog turnusa seminara vratila se sa sredstvima za čišćenje i namjerom da očisti kuću, no brat ju je potjerao pa je otišla. Sljedeći dan kod Živke joj je rekla što je zatekla i molila je da obiđe majku. Živka joj je nakon obilaska rekla da je u konobi našla novi madrac i da je postojeći zamijenila. U istom mjesecu bila je krizma njezina sina, kada su brat i sestra

došli, pa im je dala dva paketa pelena za majku i rekla da je odvedu liječniku kako bi joj se propisale pelene. U kolovozu iste godine došla je bez djece kako bi riješili situaciju s majkom. Prigovarala je bratu, izbila je svađa, nakon čega ju je brat napao zbog čega je prekršajno kažnjen. Predlagala je da nađu osobu koja će skrbiti o majci ili da je smjeste u dom. Nakon toga su ona i sestra otišle u Centar za socijalnu skrb prijaviti situaciju, no nakon što su prethodno najavili bratu svoj dolazak, Centar je zaključio da je sve u redu. Navodi da je tada shvatila što se događalo zadnjih godina. Ona i sestra išle su u Dom za starije Tepša informirati se o smještaju te su zvale Dom u Zemuniku koji bi mogao dostavljao obroke, jer je, kako navodi, bilo strašno da majka nema što jesti. Zamolila je i jednu gospođu koja je radila u nekoj udruzi u Filip i Jakovu da obiđe majku. Ona je otišla jednom, a nakon što ju je tužiteljica zamolila da obilazi češće, brat je stavio draču na ulaz i dvorište i više nitko nije mogao ući. Navodi da nakon rujna 2017. nije komunicirala ni s bratom ni s majkom jer joj je bilo zabranjeno, odnosno zbog incidenta se bojala i nije htjela majku ugrožavati. Majka je bila dijabetičar, lošeg zdravlja, nije se pravilno hranila, a lijekove nije mogla sama pravilno uzimati. Povremeno bi nazvala susjede ili bi oni nazvali nju ako bi vidjeli majku te joj rekli da su je vidjeli da je izašla, da je odlutala ili pala. Kao osobe koje su joj to govorile navodi Srećka Birkića i tetu Vinku Mikulić. U veljači 2018. godine sestra ju je nazvala i rekla da je njezina svekrva, koju je nazvala majka Srećka Birkića, vidjela majku kako leži u dvorištu nepomična. Zbog loših susjedskih odnosa nisu se usudili prići. Živka joj je rekla da je brata 500 puta zvala, ali da se nije javio ni na jedan poziv. Otišla je u Sikovo i zatekla majku u kući u očajnom stanju, kako je rekla, nije ju prepoznala. Trebalo ju je hitno odvesti doktoru, što on nije učinio, već je tri dana čekao sanitet iako je imao auto i financijska sredstva. Nakon što ju je odveo, izjavio je da je majka dva tjedna slabo pokretna, što stoji u liječničkom nalazu. Nakon toga je sestra dogovorila s bratom i tužiteljicom da majku smjeste u dom i da dijele troškove smještaja, te su tužiteljica i sestra svoj dio i plaćale. Tužiteljica je majku brzo posjetila, navodeći da je bila jako loše, da je nije prepoznala i da nije mogla sama sjediti. Stanje joj se pogoršavalo te je umrla 3. lipnja 2018. godine. Tužiteljica i sestra organizirale su sahranu i sudjelovale u troškovima. Na ostavinskoj raspravi brat je predložio Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju koji tužiteljica ne želi prihvatiti zbog svega navedenog. Tužiteljica navodi da je od kolovoza 2017. do veljače 2018. godine majku zvala telefonom „poskrivečki“, kada brata nije bilo. Tuženik je tada radio. O odnosu majke i sina navodi da je ona sina obožavala te da je „takav odnos u Dalmaciji prema sinu a kakav prema kćerima“. Ne sjeća se o čemu su razgovarale, ali navodi da komunikacija nije bila baš najbolja i da telefonski kontakti nisu bili uspješni niti odgovarajući. Navodi da je majka bila prestrašena i da se bojala sina. Tužiteljica iskazuje da je razmišljala da majku povede sa sobom, ali je, s obzirom na to da živi na četvrtom katu, smatrala da to ne bi bilo kvalitetno za nju. Doslovno je razmišljala da je „otme“, što joj je savjetovala i savjetnica Centra. Smatra da bi majci kod nje sigurno bilo bolje, ali navodi da je majka imala svoju volju i sina. Navodi da joj je rekla da dođe živjeti k njoj, ali nije sigurna je li to bilo tako, odnosno sada je sigurna da ju je pitala, ali da majka nije htjela ostaviti sina jer se o sinu treba brinuti. U odnosu na plaćanje doma navodi da joj brat nije spominjao da postoji kakav ugovor niti da neće trebati sudjelovati u plaćanju. Od kolovoza 2017. do veljače 2018. nije dolazila zbog straha za život jer ju je brat, kako navodi, skoro ubio i htio joj zapaliti auto. U odnosu na pogrebne troškove navodi da su ih podijelili na tri dijela, s tim da je tuženik svoj dio njima naknadno dao. Dok je majka bila u Domu, posjetila ju je sigurno četiri puta, uključujući njezin rođendan 27. travnja, a posjetila ju je i dok je bila u bolnici u Zadru, dan prije nego što je preminula. Dom je, kako navodi, zvala svaki dan.

11. Tuženik Ad 1. Nikola Birkić u svom je iskazu iskazao da je s roditeljima živio cijeli život, a da su majka i on sami živjeli od očeve smrti 2005. godine. Navodi da je majka o sebi mogla sve dok nije otišla u Dom. Prije toga su sestre, bez njegovog znanja, slale žene iz Centra za socijalnu skrb koje bi dolazile kada njega nema, kako bi majka išla u Dom, ali ona to nije prihvaćala, pa je sestrama rekao da neće u Dom dok može o sebi. Navodi da je zaposlen u Općini Filip i Jakov, a radno vrijeme mu je od 5 ujutro do 11 i od 7 do 3 ujutro. Za majku je spremao i kuhao jer je ona šećeraš i mora imati hranu. Navodi da do 2017. godine majka „može o sebi“, pod čime podrazumijeva da je mogla kuhati sebi i sama otići na WC, izaći i nahraniti blago. Na pitanje do kada je majka mogla o sebi ne može odgovoriti. Navodi da majka nije otišla u Dom ranije jer ona nije htjela. Preuzeo je obvezu plaćanja troškova Doma, ali ih nije sam plaćao, navodeći da je majka školovala kćeri te da su i one dužne doprinijeti. Troškove pogreba podmirili su zajedno, a na pitanje zbog čega su kćeri platile dio troška navodi da su one njezine kćeri. Tuženik navodi da sestrama nije branio da dolaze majci, već bi im rekao da jave kada će doći kako bi pripremio janje. U odnosu na fizički napad na tužiteljicu navodi da je to ona izazvala te da ju je zatekao kako maltretira majku pitanjem kome će ostaviti svoje imanje, što je, prema njegovim navodima, uvijek činila kada njega nije bilo. Navodi da je redovito čistio prostor u kojem je majka živjela i nabavljao sredstva za čišćenje, ističući da je radio na takvom poslu da je morao čistiti. U odnosu na dolaske sestara navodi da bi Draženka dolazila, ali je ne bi bilo kući, već bi bila po plaži, u Vrani, te bi dolazila kući ujutro kada bi on išao na posao. Navodi da se to događalo i 2017. godine i ranije. Za sestru Živku navodi da bi u razdoblju 2017. – 2018. dolazila za vikend kada bi mogla, malo bi popričale i otišla bi. U odnosu na ugovor o dosmrtnom uzdržavanju navodi da nije majku silio da sklopi ugovor. Na pitanje zbog čega nije sam platio ono što se obvezao platiti, navodi da su sestre njezine kćeri kao što je on sin. Navodi da sestrama nije rekao za ugovor kada su plaćale troškove Doma.

12. Tuženica ad. 2. Živka Tepša iskazala je da je tijekom 2017. godine uočila da majka mokri i da joj trebaju pelene, no tuženik ad/1 rekao je da on to ne zna kupiti. Otišla je s njim u apoteku i pokazala mu što treba kupiti, a ne zna je li joj on poslije kupovao pelene, jer su ih kupovale ona i Draženka. Majka je imala i gljivice na nogama pa mu je rekla da kupi Schollovu tekućinu. Majka je imala mirovinu od koje se sve to moglo financirati i nije bilo potrebe da Nikola išta kupuje od svoje plaće. Nakon incidenta u kojem je napao Draženku, kada je izašao iz pritvora, tuženik ad/1 joj je rekao da će joj biti isto kao i Draženki ako bude dolazila, zbog čega nije dolazila majci. Krajem listopada išla je ocu na grob i svratila do majke, koju je zatekla u dvorištu. Majka joj je rekla da ide „ća“ jer će doći Nikola. Nakon toga ju je Nikola nazvao i rekao joj što ona ima dolaziti. Nakon kolovoza 2017. kućni telefon bio je isključen pa majku nije mogla dobiti na telefon, a mobitel majka nije imala, već Nikola, kojeg nije smjela zvati. S majkom je komunicirala preko njegova mobitela dok je mogla. U studenom 2017. nazvala je Nikolu jer su je iz bolnice zvali vezano za pretragu koju je majka trebala obaviti te ga je pitala za majku, ali joj nije ništa odgovorio. Od susjede Nele čula bi kako je mama ako bi je ona vidjela. Dana 20. ožujka 2018. svekrva ju je nazvala i rekla da ju je zvala Ana Birkić te da mama leži u dvorištu, pa je zamolila susjedu Nelu da ode do majke. Nela je otišla i pomogla joj. Poslijepodne je zvala Nikolu, ali se nije javio. Nela joj je navečer rekla da je pokušala razgovarati s njim i da mami treba, ali da se on oglušio. Dana 21. ožujka ujutro došla je majci i pronašla je na kauču. Majka je nije prepoznala. Izmjerila joj je šećer, ali se nije mogao izmjeriti, pa je nazvala doktoricu

i objasnila situaciju. Doktorica je posumnjala na moždani udar i rekla da majka treba hitno u bolnicu. Druga tuženica objasnila joj je situaciju s Nikolom i da majku ne može staviti u auto, a doktorica je obećala doći popodne u kućnu posjetu. Zamolila je Nelu da ostane s majkom dok Nikola ne dođe s posla jer je morala ići raditi. Doktorica je Nikoli rekla da majka treba u bolnicu, nakon čega je tražio sanitet. Kasno popodne nazvao je drugu tuženicu i rekao da će sutra popodne doći po mamu, ali da ona nema što obući. Dana 22. ožujka ujutro kupila je robu za bolnicu, otišla majci, spremila je za bolnicu i čekali su sanitet do pet navečer, jer je Nikola nije htio svojim autom odvesti. U bolnici su oboje bili s majkom, a na pitanje koliko je majka u takvom stanju Nikola je rekao dva do tri tjedna, pri čemu druga tuženica navodi da misli na hiperglikemiju. U bolnici su im rekli da majka mora ići u Dom, pa su dogovorili smještaj i dana 26. ožujka 2018. godine majku iz kuće odveli u Dom. Oboje su bili kod Mande Kaštelanac, a Nikola je tražio da on potpiše ugovor jer on živi s majkom, iako nije imao novaca. Ona da je dala svoje novce za svoj dio i molila ženu da će on svoje novce naknadno dostaviti. Draženka je svoj dio plaćala trajnim nalogom, a ona da je Nikoli 21. u mjesecu davala novce da ih odnese. Kasnije je saznala da u svibnju nije na vrijeme platio Dom pa ga je zvala da odnese novce koje mu je dala, što je i napravio. Navodi da su, kako su troškove Doma snosili svi troje, tako snosili i pogrebne troškove. U vezi pogreba Nikola nije ništa poduzimao, već su ona i Draženka, kada su išle u bolnicu, obavljale što je trebalo, a Draženka je sama išla u pogrebno poduzeće. Nikola u tome nije sudjelovao te je rekao da nema za platiti. Na ostavinskoj raspravi saznale su za Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju.

13. Za ocjenu ispunjenja ugovornih obveza osobito je značajan iskaz tuženika ad. 1. Nikole Birkića u dijelu u kojem je sam potvrdio da troškove smještaja primateljice uzdržavanja u Domu nije snosio sam, već su u njihovu podmirivanju sudjelovale tužiteljica i tuženica ad. 2. Živka Tepša. Naime, tuženik je naveo da je preuzeo obvezu plaćanja troškova Doma, ali je istodobno iskazao da ih nije sam plaćao, obrazlažući to okolnošću da su i njegove sestre, kao kćeri primateljice uzdržavanja, bile dužne sudjelovati u njihovom podmirivanju. Tuženik Nikola Birkić je pritom izričito potvrdio da svojim sestrama nije rekao za postojanje Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju u vrijeme kada su one sudjelovale u podmirivanju troškova Doma za starije i nemoćne osobe. Navedena okolnost osobito je značajna jer je prema sadržaju predmetnog Ugovora upravo tuženik ad. 1. Nikola Birkić preuzeo obvezu uzdržavanja primateljice, uključujući podmirivanje troškova njezina smještaja u odgovarajućoj ustanovi u slučaju pogoršanja njezina zdravstvenog stanja. Jednako tako, iz iskaza tuženika proizlazi da troškove pogreba primateljice uzdržavanja nije snosio sam, već su ih, prema njegovim navodima, a i navodima tužiteljice i tuženice ad. 2. Živke Tepše podmirili zajedno. I u odnosu na te troškove tuženik je prihvatio financijsko sudjelovanje svojih sestara, premda je Ugovorom preuzeo obvezu da nakon smrti primateljice osigura njezin dostojan ukop. Dakle, sam tuženik je potvrdio da u relevantnom razdoblju od 21. rujna 2017. do 3. lipnja 2018. nije u cijelosti vlastitim sredstvima podmirivao troškove koji su predmetnim Ugovorom bili obuhvaćeni njegovim ugovornim obvezama, već je njihovo podmirivanje faktično podijelio s tužiteljicom i tuženicom ad. 2. Živkom Tepšom. Pritom ih nije obavijestio o postojanju Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, odnosno o činjenici da je upravo on tim Ugovorom preuzeo obvezu uzdržavanja primateljice za cijelo. Ove okolnosti sud cijeni osobito značajnima pri ocjeni je li tuženik u cijelosti ispunjavao ugovorne obveze koje je preuzeo predmetnim Ugovorom.

13.1. Valja navesti da navedene činjenice proizlaze i iz materijalne dokumentacije priložene spisu. Naime, iz Ugovora o trajnom nalogu proizlazi da je tužiteljica mjesečno plaćala iznos od 1.000,00 kn primateljici Mandi Kaštelanac na ime troškova smještaja u Domu. Nadalje, iz dokumentacije proizlazi da je zahtjev za raskid Ugovora o trajnom nalogu podnesen 5. lipnja 2018., dakle nakon smrti primateljice uzdržavanja, koja je preminula 3. lipnja 2018. godine. Iz izvoda po tekućem računu tužiteljice također proizlazi da je s njezina računa izvršen prijenos novčanih sredstava na račun Mande Kaštelanac u iznosu od 1.500,00 kn. Navedeno je u suglasju s iskazom tuženika ad. 1. Nikole Birkića, koji je potvrdio da troškove smještaja primateljice uzdržavanja u Domu nije snosio sam, već su u njihovom podmirivanju sudjelovale i njegove sestre, odnosno tužiteljica i tuženica ad. 2. Živka Tepša. Nadalje, iz Punomoći od 4. lipnja 2018. godine, potpisane od strane T.O. „LANTANA“ i Draženke Birkić, (l.s. 34), proizlazi da je tužiteljica opunomoćila T.O. „LANTANA“ – pogrebne i prateće djelatnosti iz Sv. Filipa i Jakova da preuzme pokojnicu Boju Birkić iz Opće bolnice Zadar te poduzme sve potrebne radnje vezane uz njezino preuzimanje, prijevoz i ukop.

13.2. Navedena dokumentacija podudara se s iskazom tuženice ad. 2. Živke Tepše, koja je iskazala da u vezi s pogrebom Nikola nije ništa poduzimao, već su ona i Draženka, prilikom odlazaka u bolnicu, obavljale potrebne radnje, dok je Draženka osobno otišla u pogrebno poduzeće. Iz navedenog proizlazi da je tužiteljica, osim sudjelovanja u podmirivanju troškova smještaja primateljice uzdržavanja u Domu, poduzimala i konkretne radnje vezane uz organizaciju njezina pogreba, što je u skladu s njezinim iskazom i iskazom tuženice ad. 2. Živke Tepše.

14. Svjedokinja Jadranka Rogić, iskazala je da je izvjesno vrijeme radila pri Gradu Biogradu na poslovima pomoći u kući starijem stanovništvu, a kasnije u projektu "Zaželi" u sklopu kojeg projekta je obilazila korisnike, starije osobe kojima je bila potrebna pomoć. Boja Birkić da nije bila njihova korisnica, no na poziv CSS-a Biograd navodi da ju je obišla dva do tri puta tijekom 2017. i da je po onom što je vidjela sve bilo u redu, kad bi ju pitala rekla bi da je sve u redu, kad bi je pitala fali li joj što rekla bi da ne fali da sve ima i nije tražila da bilo što napravim u kući za nju rekla bi da može sve što treba, skuhati, očistiti, da joj sin nabavi hranu. Kuća je djelovala uredno. Upitana svjedokinja je iskazala da joj je Boja djelovala prisebno, bila je nasmijana, vesela i prisebna te su razgovarale bez poteškoća. Navodi da, kada je Centar nazove, odlazi na teren bez ikakve najave. Kod Boje bi se zadržala oko pola sata, porazgovarale bi, a Boja bi joj ponudila kavu. Prilikom dolazaka nije naišla ni na kakvu prepreku. S Bojom nije razgovarala o njezinim kćerima, već joj je bilo bitno da je kuća uredna, da su ljudi kojima dolazi uredni i da nisu glasni. Navodi da sin nije bio prisutan kada je dolazila jer radi. Zna da je zaposlen u Općini jer živi u istoj općini, surađivala je s općinama na području Biograda kroz posao te ga je viđala. Osim toga, kada bi nekom od njihovih korisnika trebao kauč ili slično, to bi obavila komunalna služba u kojoj on radi. U Benkovac je došla autom, s tuženikom, a navodi da nisu pričali o tome zbog čega idu na sud. U odnosu na posjete Boji tijekom 2017. godine navodi da misli da je bilo ljetno vrijeme. Kod Boje je dolazila u okviru projekta „pomoć u kući starijim osobama“. Tužiteljicu poznaje od ranije, iz Toplica Topusko, gdje je tužiteljica bila direktorica. Navodi da je, kada je dolazila kod Boje, ona ustajala i kretala se pred njom. Kretala se kao svaka starija osoba, otežano, ali bez pomagala.

14.1. Ovom iskazu je prigovorio punomoćnik tužiteljice i to u cijelosti kao neistinitom smatrajući da je iskaz iskonstruiran u korist tuženika ad.1. odnosno pripremljen o čemu govori i činjenica da je ova svjedokinja na današnje ročište sa adrese svojeg prebivališta došla upravo s tuženikom ad.1., odnosno u istom automobilu što i sama priznaje.

15. Svjedokinja Borka Morović iskazala je da dok nije otišla u mirovinu prije dvije godine da je s tuženikom Nikolom Birkićem radila 10 godina i koliko zna njegovoj majci nije ništa falilo uz Nikolu. Navodi da zna jer je bila par puta kod njih kući prije par godina, da je išla pomoći malo počistiti. Svjedokinja iskazuje da je razgovarala s Bojom, koja je uvijek govorila da njoj „nema do Nikole“. Navodi da je Boja bila dobro pokretna. Pomagala joj je malo po kući počistiti, i to kuhinju, kupatilo i malo vani. Navodi da Nikolu poznaje samo 10 godina te za razdoblje prije toga ne zna koliko se brinuo o majci. Boja joj se nikada nije požalila na sina. Nikada je nije zatekla u zanemarenom stanju, a navodi da ju je Nikola vozio doktoru, na frizuru i svugdje, zbog čega je zamalo dobio otkaz. O tome koliko su često Bojine kćeri dolazile nema saznanja, ne zna, ali zna da je Boja govorila da joj „nema do Nikole“. Boja joj je govorila da bi svoju imovinu ostavila samo Nikoli, a nije joj spominjala da bi kćeri tražile da njima ostavi imovinu. U razdoblju od deset godina kod Nikole je dolazila dva-tri puta. S Bojom je bila u dobrim odnosima. Kod Nikole je dolazila jer ju je on zvao da mu pomogne pospremiti i počistiti po kući. Zadržala bi se po potrebi, nekad uru, kako kad, a kasnije bi sjeli i popričali.

Navodi da je Boja tada nešto mogla raditi i čistiti, ali nije mogla „ko mlađi svijet“. U odnosu na dolaske na fešte u Sikovo u kuću stranaka, svjedokinja navodi da je dolazila te da se nitko od kćeri nije digao podići pijat sa stola, već je sve ona podigla i oprala.

15.1. Ovom iskazu prigovorio je punomoćnik tužiteljice posebno u dijelu u kojem iskazuje da bi pok. Boja prilikom njihovom susreta iskazivala da tuženik ad.1. o njoj vodi računa te da će ista svoju imovinu ostaviti tuženiku ad.1. budući je potpuno neživотно da se takve stvari iznose skoro pa nepoznatoj osobi.

16. Svjedokinja Petra Tepša, kćer tuženice ad.2., nećakinja tužiteljice i tuženika ad.1., iskazala je da je išla s tetkom kada je ona organizirala sahranu za baku te da se tetka brinula o baki, dolazila, donosila hranu i čistila kuću dva do tri puta godišnje, za vrijeme godišnjeg odmora ljeti, za Uskrs i za Božić. Spavala bi kod bake dok se ne bi posvađala s ujcem, nakon čega bi došla kod njih. Tako je bilo otkad pamti. Navodi da je njezina mama znala doći baki, a zna i da joj je mama znala kupovati robu, dok za ostalo ne zna. Ne zna tko je baku vodio liječniku. Navodi da je baka odavno bila slaba na nogama, a kada su došli nakon pauze od godinu dana, tijekom koje nisu dolazili zbog ujca, baka ih nije prepoznala i nije bila pri sebi. To je bilo u ožujku 2018. godine, prije nego što je smještena u Dom. Došli su nakon što su dobili dojavu da se baba gubi i luta, unatoč lošim odnosima s ujcem. Ističe da baka nije bila zanemarena jer su preko susjeda pitali kako je, već nisu dolazili zbog odnosa s ujcem. Navodi da baka nije bila dobro ako se gubila, ali da se nije gubila u tolikoj mjeri kao pri kraju, zbog čega su došli tek nakon godinu dana. Ne sjeća se jesu li joj susjedi tijekom cijele godine govorili da se gubi. Zna da su mama i tetka slale neku ženu da se brine o baki, ali je ujac to odbijao. Ne zna kako se ta žena zvala. Navodi da se ujac nije dovoljno brinuo o baki te da nije dovoljno donositi hranu, već treba kuću držati urednu i voditi računa o davanju lijekova. Do incidenta kada je ujak nasrnuo na tetku dolazili su često, gotovo svaki vikend. Incident je, kako navodi, bio 2017. godine. Dolazili su mama, ona i sestre,

a nekad i tata, u dnevni posjet. Kada bi došli, mama bi čistila, a oni bi bili s bakom. Oni sami nisu ništa drugo radili ni brinuli, već bi mama počistila i pričala s bakom. U odnosu na uzimanje lijekova navodi da zna da je mama o tome znala pričati telefonom s ujcem ili zvati na kućni telefon. Smatra da je baka očito uzimala terapiju, iako je mama to potencirala. Ne zna koju je terapiju baka uzimala niti koliko puta dnevno, ali zna da je uzimala inzulin. Ne zna o čemu su mama i ujak razgovarali telefonom, već zna da je bilo riječi o lijekovima. Kada su došli nakon godinu dana, baku su zatekli kako nije bila pri sebi i nije ih prepoznala. Nju je nazvala Maša, a osjetio se urin. Kuća je uvijek bila neuredna.

16.1. Punomoćnica tuženika Nikole Birkića prigovorila je iskazu svjedokinje u cijelosti kao neistinitom, smatrajući da je iskaz očigledno prilagođen tvrdnjama tužiteljice i tužene ad/2, majke ove svjedokinje. Posebno ističe da svjedokinja izbjegava odgovoriti na pitanja o tome tko se brinuo za baku u preostalom dijelu godine kada njezina tetka nije dolazila u posjet, iako je, prema navodima punomoćnika, više nego jasno da je to bio njezin sin Nikola, s kojim je živjela.

17. Svjedok Mladen Lokin iskazao je da tuženika poznaje 30-ak godina, da su prijatelji te da je dobar čovjek i da nema što za njega loše reći. Njegova majka Boja dolazila je u njegovu kuću jer je njegova kćer frizerka pa je dolazila kod nje na frizuru. Navodi da Boja nikad ništa loše za Nikolu nije rekla, ali se žalila na kćer Draženku, navodeći da ju je odvela u Topusko kao da je liječi, vršila pritisak na nju, tukla je i vukla za kosu. U odnosu na uvjete u kojima je pok. Boja Birkić živjela, svjedok navodi da je živjela u seljačkim uvjetima, odnosno onako kako žive ljudi s 3.000,00 kuna. Imala je mirovinu tisuću i nešto kuna, dok je Nikola radio, ali je imao kredit, zbog čega mu je svjedok znao posuđivati novac. Navodi da mu je dolazio pomoći ofarbati kuću i slično. Svjedok navodi da je do prije četiri-pet godina živio u Švicarskoj te da je kroz to vrijeme četiri do pet puta godišnje dolazio u Biograd. Kod Nikole bi dolazio na feštu i još koji put bi navratio, a na feštu je dolazio skoro svake godine. U odnosu na higijenu u kući u kojoj je Nikola živio s majkom navodi da ne zna kako je održavana, ali mu ništa nije bilo neobično kada bi dolazio. Navodi da je Boja uvijek bila zabrinuta za Nikolu jer je, prema njezinim riječima, Draženka vršila na nju pritisak da joj prepíše kuću, kako bi potom digla kredit i stavila hipoteku na kuću da napravi zgradu. Bojala se da bi u slučaju hipoteke Nikola završio „ispod smreke“. Svjedok navodi da se iz Švicarske vratio prije pet-šest godina.

17.1. Zamjenica punomoćnika tužiteljice prigovorio je iskazu u cijelosti pogotovo u dijelu u kojem iskazuje da je tužiteljica vršila nasilje nad majkom. Također nije životno da bi tužiteljica čovjeku kojeg vidi pet minuta godišnje rekla stvari o hipoteci. Također prigovara jer je iskaz u cijelosti konstruiran u korist tuženika.

18. Svjedokinja dr. Vera Hamš, iskazala je da je, koliko zna, pacijentica Boja Birkić uredno dolazila k njoj kao liječniku, i to sa sinom. Navodi da je uredno obavljala ono osnovno, poput vađenja krvi i EKG-a, dok nije bila sklona neakvim pretragama i specijalističkim pregledima, a za njima nije bilo ni neke specijalne potrebe. S Bojom je uredno komunicirala dok je kod nje dolazila. Imala je nekih svojih strahova, ali to nije utjecalo na njen život. Uvidom u zdravstveni karton navodi da nije sigurna je li Boja Birkić posljednji put bila kod nje u ordinaciji u prosincu 2017. ili u veljači 2018. godine. Bila je i u kućnoj posjeti, ali se to ne vidi u dostavljenom elektronskom ispisu, već bi se moglo vidjeti u njezinom kartonu. U odnosu na stanje kuće navodi da se o tome ne bi

izjašnjavala jer je urednost relativan pojam i subjektivna od osobe do osobe. Kada je Boja dolazila kod nje, pacijentica je bila uredna, a uredno su traženi i lijekovi koji su joj trebali. Navodi da je jednu kćer povremeno zvala i interesirala se telefonom, nije sigurna koju, možda Draženku, a jednom je jedna kćer i bila s Bojom. Do tada je mislila da Boja ima jednu kćer. Sin je bio redovan i redovno je s njom dolazio. U odnosu na demenciju navodi da Boji vjerojatno nije bila ranije dijagnosticirana, iako je godinama bila dijabetičar i na inzulinu, a kao posljedica dijabetesa može se javiti demencija. Uvidom u karton vidi da je prvi put zabilježeno „neoznačena demencija“ 26. ožujka 2018. godine. Objašnjava da je to pretpostavka te da se ta dijagnoza bez psihijatra ni ne može postaviti. Navodi da kućne posjete ne obavlja samoinicijativno, nego po pozivu. Ne može potvrditi je li tužena ad/2. dolazila s pok. Bojom kod nje, ali misli da jest. Ističe da je sin bio redovan i da je redovno s njom dolazio. U odnosu na pojam urednosti navodi da je za nju uredan čovjek koji dođe znojan od rada na zemlji i koji je „posran“ ako je imao moždani udar. Po tom kriteriju navodi da je Boja Birkić bila uredna kada bi došli kod nje kući. Navodi da je tuženik Nikola Birkić njezin pacijent, ali ističe da je gđa Boja dulje vrijeme dolazila k njoj dok Nikola ne dolazi jer nije bolestan. U odnosu na 20. ožujka 2018. godine navodi da ne može utvrditi je li na poziv tužene ad/2. bila u kućnoj posjeti kod njezine majke te bi eventualno mogla odgovoriti pregledom dokumentacije. Ne zna na koji je način Boja odvezena u bolnicu 21. ožujka 2018. godine. U odnosu na uputnice navodi da je iz kartona vidljivo da je ona davala uputnice, ali ne može odgovoriti tko ih je tražio. Navodi da ima 2.500 pacijenata i da na pitanje o tome ne može odgovoriti, ali se to može vidjeti u kartonu. U kartonu postoje nalozi neurologa, nefrologa i kirurga te, kako navodi, da nije bilo uputnice, ne bi bilo ni nalaza. U zadnjoj kućnoj posjeti 2018. godine pokušala je razgovarati s Bojom, koja nije bila orijentirana u prostoru i vremenu, te ju je uputila neurologu. Navodi da je to bilo 22. ožujka 2018. godine.

18.1. Zamjenica pun. tužiteljice prigovorila je iskazu svjedokinje u cijelosti, a posebno je istaknula da je tuženik Nikola Birkić pacijent u ordinaciji ovog svjedoka te je kao takva subjektivna u davanju iskaza u ovoj pravnoj stvari.

19. Svjedok Dino Lokin iskazao je da mu je Nikola Birkić kršteni kum, da ga dobro poznaje te da se posjećuju. Poznavao je i njegovu majku. Dok je majka bila živa, Nikolu je posjećivao pet do šest puta mjesečno. Pomagao bi mu oko traktora, blaga i slično, kada bi ga Nikola zvao. Navodi da je Nikola živio s majkom te da nije bilo potrebe za posebnom brigom o njoj dok je bila pokretna, što je bilo do par mjeseci prije smrti. Nikola se za nju brinuo. Svjedok navodi da je razgovarao s Bojom. Ona je uvijek govorila „moj Nikola, moj Nikola“, navodeći da je on bio s njom, pazio je i brinuo se. Nekoliko puta, kada bi je kum doveo kod njih, odnosno kod njegove sestre na frizuru, Boja bi rekla kako ju je sestra Draženka tjerala da joj prepíše kuću i da bi ona neku hipoteku. Navodi da mu je to rekla Boja, a ne Nikola, te da je pod „sestrom Draženkom“ mislila na svoju kćer. Svjedok navodi da je do 2001. godine živio na Jankolovici, a od 2001. godine živi u Biogradu. U odnosu na tuženu ad/2. navodi da je Boja nikada nije spominjala u ružnom kontekstu, kao ni Nikolu, već samo Draženku. Koliko mu je poznato, tužena ad/2. je više dolazila.

20. Iskaz svjedokinje Jadranke Rogić sud prihvaća u dijelu u kojem je iskazivala o okolnostima koje je neposredno zapazila prilikom svojih obilazaka Boje Birkić tijekom 2017. godine. Međutim, s obzirom na to da ju je obišla svega dva do tri puta, pri čemu

nije precizirala vrijeme tih dolazaka, njezin iskaz ne daje osnovu za zaključak o kontinuiranom izvršavanju ugovornih obveza tuženika ad. 1. u relevantnom razdoblju.

21. Iskaz svjedokinje Borke Morović također ima ograničenu dokaznu vrijednost u odnosu na odlučne činjenice, budući da je kod tuženika Nikole Birkića dolazila svega dva do tri puta tijekom deset godina te nije imala neposredan uvid u njegovu svakodnevnu brigu o majci. Njezini navodi da je tuženik majku vozio liječniku i da se o njoj brinuo potvrđuju pojedine radnje skrbi, ali ne dokazuju izvršavanje svih ugovornih obveza u razdoblju od 21. rujna 2017. do 3. lipnja 2018.

22. Iskaz svjedokinje Petre Tepša sud nije ocijenio odlučnim za utvrđivanje ispunjavanja ugovornih obveza u relevantnom razdoblju. Svjedokinja je većinu navoda iznijela na temelju ranijih događaja, dok u razdoblju od 21. rujna 2017. do 3. lipnja 2018. nije redovito dolazila primateljici uzdržavanja niti je imala neposredna saznanja o tome na koji je način tuženik ad. 1. Nikola Birkić izvršavao svoje ugovorne obveze. Nije znala tko je primateljicu vodio liječniku, nabavljao lijekove niti podmirivao njezine troškove.

23. Iskaz svjedoka Mladena Lokina također nije od odlučnog značaja jer svjedok nije imao neposredna saznanja o svakodnevnoj skrbi za primateljicu uzdržavanja. Tuženika Nikolu Birkića je posjećivao povremeno, a sam je naveo da ne zna kako se održavala kuća. Njegovi navodi o odnosu primateljice prema tuženiku Nikoli Birkiću i drugim članovima obitelji nisu odlučni za ocjenu izvršavanja konkretnih ugovornih obveza.

24. Iskaz svjedokinje dr. Vere Hamš relevantan je u dijelu koji se odnosi na zdravstveno stanje primateljice i činjenicu da ju je tuženik Nikola Birkić dovodio liječniku. Međutim, svjedokinja nije imala saznanja o tome tko je nabavljao i podmirivao troškove lijekova i liječenja niti o drugim obvezama iz Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Stoga njezin iskaz sam po sebi ne potvrđuje da je tuženik Nikola Birkić u cijelosti izvršavao preuzete ugovorne obveze.

25. Iskaz svjedoka Dino Lokin također nije odlučan jer se njegovi navodi o tome da se tuženik brinuo o majci temelje na općem dojmu i razgovorima s primateljicom, a ne na neposrednim saznanjima o izvršavanju konkretnih ugovornih obveza.

26. Slijedom navedenog, iskazi navedenih svjedoka mogu potvrditi pojedine okolnosti, osobito da je tuženik živio s primateljicom, da ju je dovodio liječniku i da je poduzimao pojedine radnje skrbi, ali ne daju osnovu za zaključak da je u relevantnom razdoblju u cijelosti izvršavao sve obveze preuzete Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju.

27. Prema članku 586. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, dalje u tekstu: ZOO), ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju davatelj uzdržavanja obvezuje se uzdržavati primatelja uzdržavanja do njegove smrti, dok se na ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, temeljem članka 589. ZOO-a, na odgovarajući način primjenjuju odredbe kojima je uređen ugovor o doživotnom uzdržavanju. Prema članku 583. stavku 3. ZOO-a, svaka strana može zahtijevati raskid ugovora ako druga strana ne ispunjava svoje obveze.

28. Sukladno članku 9. ZOO-a, sudionik u obveznom odnosu dužan je ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njezino ispunjenje. Stoga je tuženik bio dužan izvršiti sve obveze koje je preuzeo Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju, uključujući i izrijekom ugovorenu obvezu da u slučaju pogoršanja zdravstvenog stanja primateljice uzdržavanja o svom trošku osigura njezin smještaj u odgovarajućoj ustanovi.

29. Imajući u vidu sve navedeno, sud zaključuje da je tuženik ad. 1. tijekom relevantnog razdoblja poduzimao pojedine radnje skrbi o primateljici uzdržavanja, osobito u pogledu prehrane, čišćenja i osiguravanja zdravstvene skrbi, međutim, time nije u cijelosti izvršio sve obveze koje je preuzeo Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju. Naime, nakon pogoršanja zdravstvenog stanja primateljice uzdržavanja i njezina smještaja u Dom, tuženik nije sam snosio troškove njezina smještaja, iako se ugovorom izrijekom obvezao da će ih u takvoj situaciji snositi o svom trošku. Troškove smještaja u stvarnosti su podmirivale i tužiteljica i tuženica ad. 2., a tuženik im pritom nije priopćio postojanje Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju niti činjenicu da je upravo on preuzeo obvezu snošenja tih troškova. Nadalje, nakon smrti primateljice uzdržavanja radnje vezane uz organizaciju i preuzimanje pokojnice te poduzimanje radnji radi njezina ukopa pretežito su poduzele tužiteljica i tuženica ad. 2. Pri tome sud cijeni i okolnost da se radilo o ugovoru kojim je tuženik preuzeo obvezu uzdržavanja primateljice do njezine smrti, a zauzvrat je za života primateljice stekao njezinu imovinu. Stoga se od tuženika osnovano očekivalo izvršavanje ugovorenih obveza u njihovu cjelokupnom sadržaju, a ne njihovo prebacivanje, makar djelomično, na ostale članove obitelji.

30. Slijedom navedenog, sud nalazi da utvrđeno postupanje tuženika predstavlja neispunjenje konkretnih i izrijekom ugovorenih obveza te da se ne radi samo o tome da su drugi članovi obitelji dobrovoljno pomagali primateljici uzdržavanja, već da je dio obveza koje je tuženik preuzeo osobno faktično izvršen od strane tužiteljice i tuženice ad. 2. Stoga su ispunjene pretpostavke za raskid Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju zbog neispunjenja obveza, u smislu članka 583. stavka 3. u vezi s člankom 589. Zakona o obveznim odnosima.

31. Slijedom navedenog sud je usvojio glavni tužbeni zahtjev kao u izreci, a o podrednom tužbenom zahtjevu nije niti odlučivao što proizlazi iz članka 188. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25. - u daljnjem tekstu: ZPP).

32. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP, pa je tako tužiteljici valjalo priznati trošak na ime zastupanja po punomoćniku iz reda odvjetnika, obračunat prema Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika ("Narodne novine" br. 138/2023., 107/2025., dalje u tekstu: Tarifa), kod određene vrijednosti spora od 26.677,28 eura (201.000,00 kn) i to za sastav tužbe 250 bodova, sastav dva obrazložena podneska od 1. kolovoza 2024., 16. srpnja 2024., svaki po 250 bodova (Tbr. 8. toč. 1. Tarife), za sastav ostalih podnesaka na dane 11. srpnja 2024., 25. ožujka 2025., 4. rujna 2024., 5. veljače 2024., 21. srpnja 2021., 12. studenog 2021., svaki po 25 bodova (Tbr. 8. toč. 4. Tarife), za pristup na ročišta na kojima se raspravljalo o glavnoj stvari i izvodili dokazi, održana dana 28. kolovoza 2026., 1. listopada 2025., 12. rujna 2023., 31. siječnja 2023., 21. rujna 2022., 10. svibnja 2022., 9. studenog 2021., 20. listopada

2020., sve po 250 bodova (Tbr. 9. toč. 1. Tarife), što sveukupno iznosi 2900,00 bodova, odnosno uz vrijednost boda od 2,00 eura (Tbr. 54. Tarife), to iznosi 5.800,00 eura. Uvećanjem navedenog iznosa za PDV po stopi od 25 % dobiva se iznos od 7.250,00 eura. Tom iznosu valja pribrojiti trošak vještačenja po vještaku Darku Laburi u iznosu od 499,83 eura, pristup na ročište ovog vještaka u priznatom iznosu od 62,39 eura i trošak po vještaku Ivanu Urliću u iznosu od 591,30 eura, slijedom čega ukupni parnični trošak koji je tužiteljici tuženik ad. 1. Nikola Birkić dužan naknaditi iznosi 8.403,52 eura, jer su troškovi nastali zbog njegova osporavanja zahtjeva, dok je tuženica ad. 2. Živka Tepša priznala odlučne činjenice i nije izazvala dodatne radnje.

32.1. Tužiteljici nije priznat trošak sastava podneska od 9. siječnja 2019., kojeg nema u spisu, razliku između zatraženog i dosuđenog obračunatu po većem tarifnom broju, razliku troška vještačenja i isplaćenog.

Benkovac, 25. rujna 2026.

Sutkinja

Božana Mihalj

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana. Žalba se podnosi županijskom sudu putem ovoga suda u 3 primjerka, u roku 15 dana od dana dostave prijepisa ove presude.

DNA:

1. Tužiteljici po pun.
2. Tuženiku pod 1) po pun.
3. Tuženici pod 2) osobno

Broj zapisa: **9-3088d-b2f8b**

Kontrolni broj: **00eb1-f79f7-54dee**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.